Lietas Nr. 110004614
Lietas arhīva Nr. 106AA-0090-14/14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Aizkrauklē 2014.gada 14.augustā

Zemgales apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesnesis referents E.Lenšs

tiesneši V.Donāns, V.Sprudzāns

sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību apelācijas kārtībā rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kurā ar Bauskas rajona tiesas 2014.gada 21.maija spriedumu Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes 2014.gada 22.janvāra lēmums Nr.11/14 „Par apstrīdēto administratīvo aktu Nr.PA891093" atstāts negrozīts, bet /pers. B/, personas kods /personas kods/, sūdzība noraidīta.

Izskatot lietu rakstveida procesā, apelācijas instances tiesa

n o s k a i d r o j a

Administratīvā pārkāpuma protokols-paziņojums Nr. PA891093 sastādīts par to, ka 2013.gada 27.novembrī, plkst.16.27 Bauskā, Dārza ielā 20, SIA „Maxima Latvija" /pers. B/ pārdeva nepilngadīgai personai /pers. C/, dzimusi 1997.gadā, alkoholiskos dzērienus – vienu alus kokteili DLight ar citrona garšu 0,33 l tilpuma pudelē un vienu alus kokteili DLight ar taurīnu un kofeīnu 0,33 l tilpuma pudelē, līdz ar to pārkāpusi „Alkoholisko dzērienu aprites likuma" 6.panta otro daļu un „Bērnu tiesību aizsardzības likuma" 48.panta trešo daļu. Tādējādi /pers.B/ izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - **Latvijas APK**) **155.panta 3.daļā.**

Ar 2013.gada 17.decembra VP Zemgales reģiona pārvaldes Bauskas iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieka R.Dreijera lēmumu /pers. B/ piemērots naudas sods 284,57 *euro* apmērā. *(lietas 8.lapa, 23.lapa)*

Ar VP Zemgales reģiona pārvaldes RP priekšnieka vietnieka A.Zeļļa 2014.gada 22.janvāra lēmumu Nr.11/14 nolemts VP Zemgales reģiona pārvaldes Bauskas iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieka R.Dreijera 2013.gada 17.decembra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PA891093 par naudas soda piemērošanu 200 (divi simti) latu (284,57 *euro*) apmērā atstāt negrozītu, bet /pers. B/ iesniegumu noraidīt. *(lietas 5.-6.lapa)*

Ar Bauskas rajona tiesas 2014.gada 21.maija spriedumu Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes 2014.gada 22.janvāra lēmums Nr.11/14 „Par apstrīdēto administratīvo aktu Nr.PA891093" atstāts negrozīts, bet /pers. B/ sūdzība noraidīta. *(lietas 51.-53.lapa)*

Par minēto tiesas spriedumu /pers. B/ **iesniegusi apelācijas sūdzību**, kurā lūdz atcelt Bauskas rajona tiesas spriedumu, Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes lēmumu un izbeigt administratīvo lietu. Sūdzībā norādīts, ka Spriedums pēc sava satura ir pretrunā ar tiesību normām, jo spriedumā Bauskas rajona tiesa nav vērtējusi Latvijas APK 21.panta 1.daļu. Pārkāpums konkrētajā gadījumā būtu vērtējams kā maznozīmīgs, jo Pieteicēja to veikusi aiz neuzmanības, tādēļ administratīvā soda uzlikšanu par konkrēto pārkāpumu būtu nelietderīga. Veikalā ,,Maxima" Pieteicēja strādājusi jau kādu laiku, bet par šādu pārkāpumu agrāk nav sodīta. Līdz ar to, ņemot vērā, ka pārkāpums ir maznozīmīgs un iepriekš Pieteicēja nav administratīvi sodīta, ir uzskatāms, ka konkrētajā gadījumā būtu pietiekami, ja Pieteicējai tiktu izteikts tikai mutvārdu aizrādījums. Šādu sodu varētu vērtēt arī kā preventīvu (audzinoša rakstura) līdzekli, kas būtu vērsts uz to, lai persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, saprastu savas uzvedības prettiesiskumu un turpmāk to nepieļautu. Tiesa nav vērtējusi faktu, ka Pieteicēja ir vaļsirdīgi nožēlojusi izdarīto un turpmāk apsolās šādus pārkāpumus neatkārtot. Saskaņā ar Latvijas APK 21.panta 1.daļu amatpersona, kurai piekritīga lietas izskatīšana, ir tiesīga neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību vai izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu. Turklāt saskaņā ar Latvijas APK 33.panta 3.daļu institūcija (amatpersona), kas izlemj administratīvā pārkāpuma lietu, var atzīt par mīkstinošiem arī apstākļus, kuri likumā nav minēti. Tiesa nav (acīmredzot domāts, ka tiesa nav ievērojusi) vispārīgos noteikumus soda uzlikšanai, jo nav vērtējusi pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, mantisko stāvokli, kā vērtējusi administratīvā Lēmuma nepieciešamību, lai sasniegtu tiesisku (leģitīmu) mērķi. Latvijas APK 32.panta 2.daļa nosaka, ka, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Latvijas APK 155.panta 3.daļā, kurā noteikts sods par alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu pārdošanu nepilngadīgajiem, paredz sodu pārdevējam Ls 200 līdz Ls 250 apmērā. Tā kā pārdevēja alga mēnesī neto sastāda aptuveni 280 Ls, tad šāds sods ir nesamērīgs, Pieteicējai faktiski nav samaksājams un principā nostāda personu bezizejas situācijā. Saskaņā ar Latvijas APK 22.pantu administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likuma ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas

personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. Piemērojot sodu, iestāde nav izvērtējusi iespēju piemērot brīdinājumu, kas ir viens no sodu veidiem *(lietas 53.-54.lapa).*

Izskatot sūdzību rakstveida procesā, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, apsvērusi apelācijas sūdzībā minētos motīvus, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir tiesisks un pamatots, tāpēc atstājams negrozīts, bet /pers. B/ apelācijas sūdzība noraidāma.

Zemgales apgabaltiesa nekonstatē pirmās instances tiesas pieļautus pārkāpumus administratīvās lietas izskatīšanā, kas varētu būt par pamatu pārsūdzētā sprieduma atcelšanai vai grozīšanai.

Apelācijas instances tiesa, izvērtējot Bauskas rajona tiesas sprieduma motivāciju, atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, un pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams. Apelācijas instances tiesa saskaņā ar Latvijas APK 289.^{13}panta 3.daļupievienojas Bauskas rajona tiesas sprieduma motivācijai un uzskata, ka šajā nolēmumā turpmāk nav nepieciešams atkārtot visus pirmās instances tiesas spriedumā minētos argumentus un atzinumus. Apelācijas sūdzībā nav norādīts uz tādiem apstākļiem, kas lietas izskatīšanas laikā nebija zināmi pirmās instances tiesai, un sūdzības iesniedzējas pārmetumi pirmās instances tiesai, ka tā nav ievērojusi pārkāpuma raksturu un kaitīgumu, nav ievērojusi administratīvā soda noteikšanas vispārīgos noteikumus un nav ievērojusi pārkāpējas atbildību ietekmējošos apstākļus, ir bez pamata, pārsūdzētā sprieduma saturam neatbilstoši un sūdzībā iekļauti acīm redzami formāli. Apgabaltiesa konstatē, ka visus sūdzības iesniedzējas argumentus pēc būtības savā spriedumā ir izvērtējusi pirmās instances tiesa, bet tas, ka sūdzības iesniedzēja nepiekrīt pirmās instances tiesas atzinumiem šajā daļā, pats par sevi nav pamats uzskatīt, ka rajona tiesas spriedums ir nepamatots vai citādi nepilnīgs no likuma prasību viedokļa.

Latvijas APK 21.panta nosaukums ir„**Iespēja** atbrīvot no administratīvās atbildības maznozīmīga pārkāpuma gadījumā".

Panta pirmā daļa noteic, ka, ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kurai piekritīga lietas izskatīšana, **ir tiesīga** neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību vai izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Panta otrā daļa noteic, ka ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz trīsdesmit latus un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, **var atzīt par maznozīmīgu.**

Apelācijas sūdzībā ietvertie pārspriedumi tiesību normu interpretācijas jautājumos, un secinājums, ka konkrētajā gadījumā iestāde un tiesa rīkojās nepareizi, izvairoties no Latvijas APK 21.panta 1.daļas tiesību normas piemērošanas iespējamības un nevērtējot pārkāpuma atbilstību tai, ir bez pamata. Ne no panta teksta, ne tā jēgas neizriet, ka Latvijas APK 21.panta noteikumi ir piemērojami katrā gadījumā un obligāti. Ne iestādei, ne tiesai nav jāpamato, kādēļ tā konkrētā lietā nepiemēro Latvijas APK 21.panta normas. Jāpamato ir to piemērošana.

Par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība, kā tas noteikts Latvijas APK 9.panta 1.daļā, un pilnvarotās iestādes un amatpersonas administratīvās ietekmēšanas līdzekļus piemēro savas kompetences ietvaros, stingrā saskaņā ar likumu, kā tas noteikts Latvijas APK 7.panta 3.daļā.

Likumdevēja rīcība, Latvijas APK 21.panta normās iestrādājot iespēju kādu pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu, nekādā ziņā nenozīmē, ka šāda rīcība ir obligāti apsverama visos gadījumos, kad izlemjams jautājums par pārkāpēja sodīšanu. Ja arī tas darīts kādā citā sūdzības iesniedzēja minētā administratīvā pārkāpuma lietā, tas nekādā veidā nav saistoši attiecināms uz konkrētās administratīvā pārkāpuma lietas izlemšanu. Ja tiktu pieņemta šāda sūdzības iesniedzējas piedāvātā Latvijas APK 21.panta tulkošana, tad neizbēgami veidotos situācija, kurā, pamatojoties uz vienlīdzības principu, visos gadījumos, kas pēc formālām pazīmēm iekļaujas Latvijas APK 21.pantā noteikto kritēriju robežās, pārkāpumi būtu atzīstami par maznozīmīgiem. Nākamais solis šajā virzienā varētu būt vienāda soda noteikšana līdzīgu pārkāpumu izdarījušām personām. Šāda pieeja Latvijas APK normu piemērošanu novestu *ad absurdum*, kas nekādā gadījumā nav ne likumdevēja mērķis, ne tiesu praksē par labu atzīstams rezultāts.

Apelācijas instances tiesā netika konstatēti tādi jauni apstākļi, kas liktu apšaubīt VP Zemgales reģiona pārvaldes Bauskas iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieka lēmumā izdarītos secinājumus par /pers. B/ vainīgumu, tāpēc pirmās instances tiesa pamatoti atstājusi negrozītu 2013.gada 17.decembra VP Zemgales reģiona pārvaldes Bauskas iecirkņa Kārtības policijas priekšnieka lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr. Nr.PA891093.

Pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka par Latvijas APK 155.panta 3.daļā paredzēto pārkāpumu likumā paredzēts sods tikai naudas soda veidā, turklāt, /pers. B/ piemērots minimālais naudas sods, un arī apgabaltiesa nesaskata pamatu šādu pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu un atbrīvot pārkāpēju no administratīvās atbildības.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka Bauskas rajona tiesas 2014.gada 21.maija spriedums ir atstājams negrozīts, bet /pers. B/ apelācijas sūdzība noraidāma.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{22} pantu, Zemgales apgabaltiesa

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Bauskas rajona tiesas 2014.gada 21.maija spriedumu, bet /pers. B/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnesis referents E.Lenšs

Tiesneši V.Donāns

V.Sprudzāns